

สถานการณ์ความขัดแย้งจากสงครามโลกสู่รากหญ้า

โดย พลเอก เอกชัย ศรีวิลาต
ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล
สถาบันพระปกเกล้า

การเรียนรู้ของเรา

เราเข้าใจและจดจำเนื้อหาสาระของความรู้ได้มากแค่ไหน

Lecture ฟังบรรยาย 5%

Reading อ่านหนังสือ 10%

Audio-Visual ใช้สื่อช่วย 20%

Demonstration ดูการสาธิต 30%

Discussion ถกเถียงอภิปราย 50%

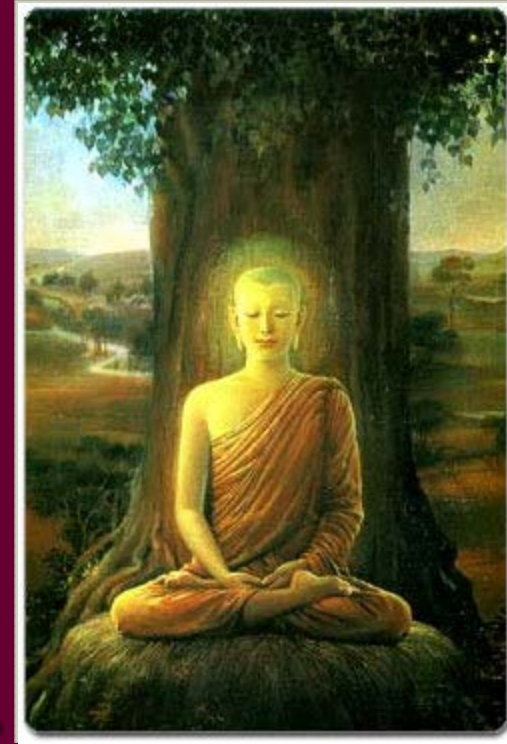
Doing ได้ทดลองทำ 75%

Teaching ต้องนำมาสอนผู้อื่น 90%

How We Learn: Our Knowledge Retention

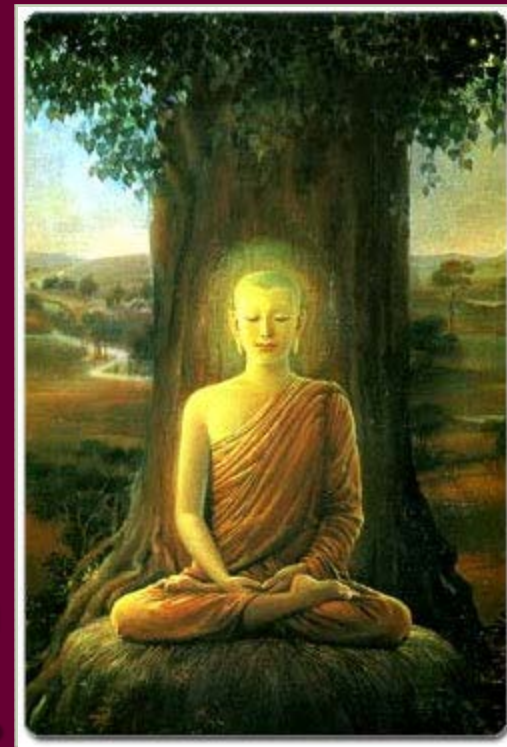
คำสอนของพระพุทธเจ้า

- อายัดถือโดยการฟังกันตามมา
- อายัดถือโดยการยึดถือสืบๆกันมา
- อายัดถือโดยการเล่าลือ
- อายัดถือโดยการอ้างตำรา
- อายัดถือโดยตรรกะ
- อายัดถือโดยการอนุมาน
- อายัดถือโดยการคิดตรองตามแนวเหตุผล
- อายัดถือเพราะเข้ากันได้กับทฤษฎีของตน
- อายัดถือเพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าเชื่อ
- อายัดถือเพราะนับถือว่าท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา

คำสอนของพระพุทธเจ้า

- อายัดถือโดยการฟังกันตามมา
- อายัดถือโดยการยึดถือสืบๆกันมา
- อายัดถือโดยการเล่าลือ
- อายัดถือโดยการอ้างตำรา
- อายัดถือโดยตรรกะ
- อายัดถือโดยการอนุมาน
- อายัดถือโดยการคิดตรองตามแนวเหตุผล
- อายัดถือเพราะเข้ากันได้กับทฤษฎีของตน
- อายัดถือเพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าเชื่อ
- อายัดถือเพราะนับถือว่าท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา

หลักปัจเจกัตถ์

จากหนังสือสงครามและสันติภาพ “ความรู้แจ้งแห่งหลักการ”

- เราสามารถเปลี่ยนการก่อวินาศกรรมให้เป็นระเบียบได้
- เปลี่ยนอันตรายให้เป็นความปลอดภัย
- เปลี่ยนการทำลายล้างให้เป็นการอยู่รอด
- เปลี่ยนความพินาศให้เป็นโชคดี

National Power Factors

National Interests

Vital, Important, Peripheral

- Defense of homeland
- Economic well-being
- Favorable world order
- Promotion of values

- ภูมิศาสตร์
- ภาวะประชากร
- ทรัพยากรธรรมชาติ
- ความเชื่อ ศาสนา ความจงรักภักดี
- ลักษณะประจำชาติ
- กำลังทหาร
- วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีฯ
- เศรษฐกิจ
- ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- การศึกษา
- อุดมการณ์ของชาติและภาวะผู้นำ

Global Actors, States, Non states
and Leaders

Value and
National Style

National Powers

Politics

Economics

Sociophycology

Defences

Science

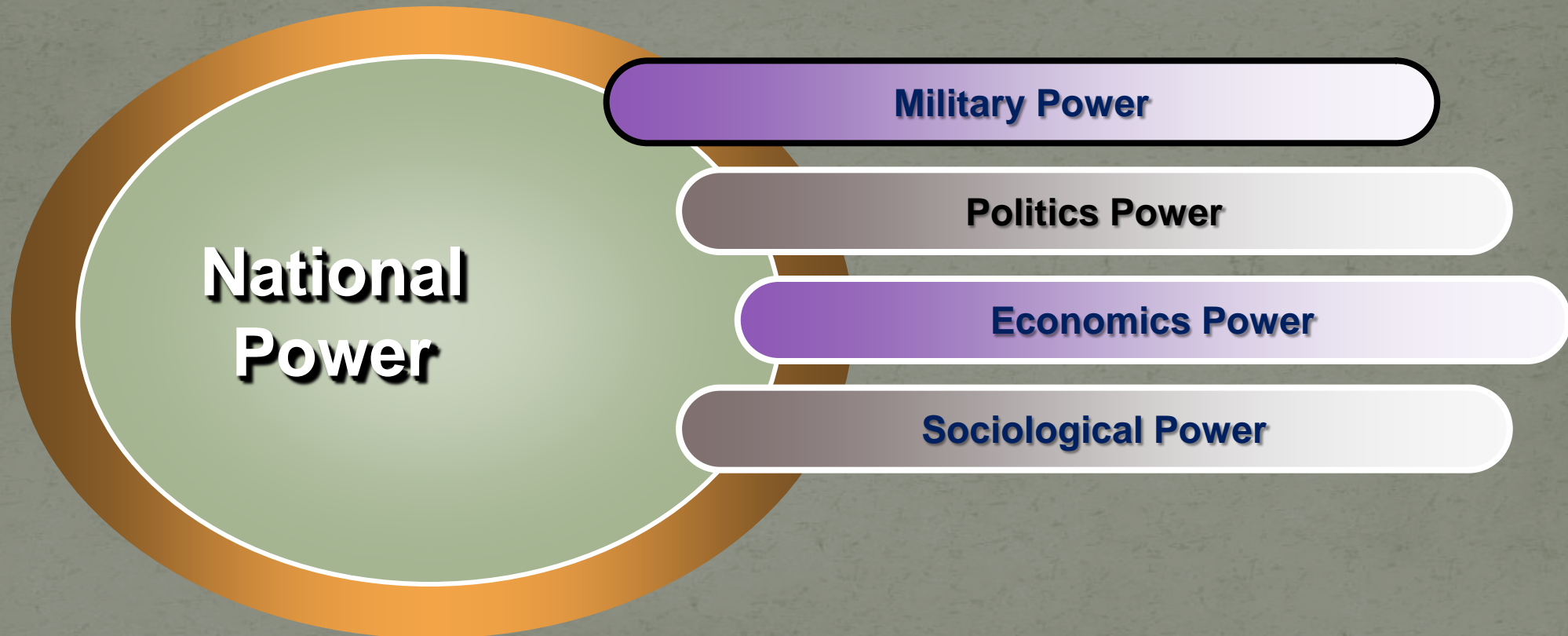
National Security Strategy
Personal, Social, National,
Regional, International

ประชาชน ดินแดน
รัฐบาล อำนาจอธิปไตย

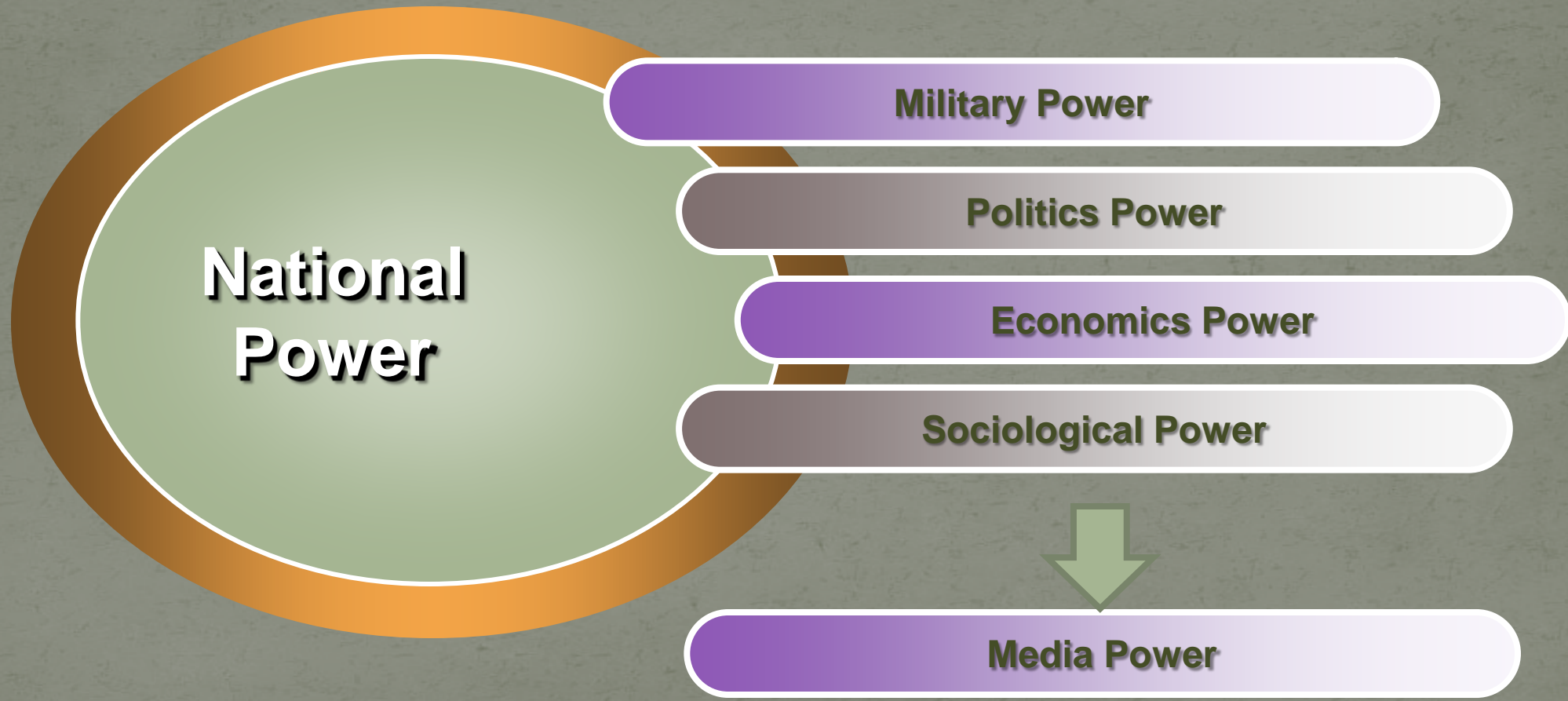
ภูมิรัฐศาสตร์(Geopolitics)

ที่ตั้ง ขนาด รูปร่าง ลักษณะภูมิประเทศ แนวพรมแดน ดินฟ้าอากาศ ที่ตั้งทรัพยากร
เส้นทางคมนาคม พรมแดน

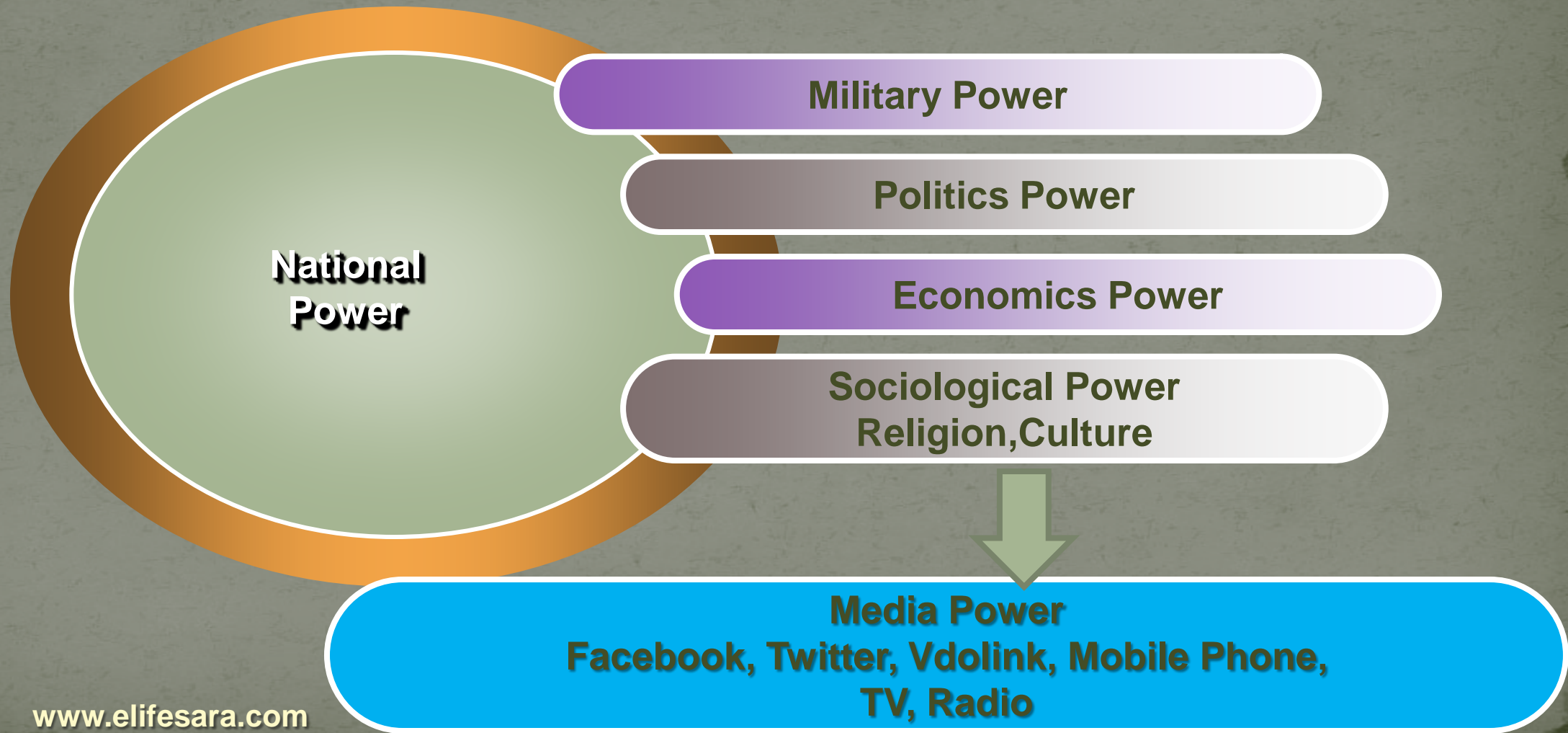
ใช้กำลังอำนาจแห่งชาติต่อสู้กันเป็นไปตามยุคสมัย

ใช้กำลังอำนาจแห่งชาติเป็นเครื่องมือตามยุทธสมัย

การใช้อำนาจในการต่อสู้ตามยุคสมัย

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่ชะลอการเกิดสงครามด้วยอาวุธ

- รัสเซีย จีน กลุ่ม BRIC China + Russia มีการค้าขายกันอย่างมาก และร่วมปฏิบัติการในตะวันออกกลาง โจมตีกลุ่ม ISIS
- North Korea, Iran, Germany
- Russia เป็น Strategic Partner กับ Germany ส่งน้ำมันให้ Germany 36% ค้ากับ Germany อันดับ 10 มี 6000 โรงงาน แรงงาน 300,000 คน
- UK ถอนตัวจาก EU และ NATO ไม่รวม EU Dollars
- Germany France ตั้ง EU
- คนอังกฤษอพยพ IRISH, ISRAEL, UK เข้าไปใน Canada, USA
- China ค้ากับ USA อย่างมาก

บทบัญญัติที่กำหนดในกฎบัตรสหประชาชาติ หมวดที่ ๑ Article 2 ข้อ 7

“Nothing contained in the present charter shall authorize the UN to intervene in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of any state or shall require the member to submit such matters to settlement under the present charter; But this principle shall not prejudice the application of enforcement measures under chapter 7”

ปัญหาความขัดแย้งภายในชาติใดชาติหนึ่งอาจมีสาเหตุ จากเงื่อนไขใดหรือหลายประการประกอบกัน

- ความไม่เป็นธรรมในสังคม
- ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เผ่าพันธุ์
- การรักษาการปกครองของรัฐ
- กฎหมายหรือองค์กรบังคับใช้กฎหมาย อ่อนแอ
- ภูมิรัฐศาสตร์ที่ไม่เอื้ออำนวยให้อำนาจการปกครองของรัฐบาลกลางสถาปนาครอบคลุมพื้นที่อย่างเต็ม
ประสิทธิภาพ

ความขัดแย้งระหว่างรัฐ : สาเหตุแห่งความขัดแย้ง

- ผลประโยชน์ของชาติทับซ้อน
- ปัญหาเขตแดน
- อิทธิพลจากภายนอก
- ความแตกต่างของการปกครอง
- ความขัดแย้งของปัจเจกบุคคลที่ถูกยกระดับโดยภาวะโลกาภิวัตน์

- กรณีรัฐคู่กรณีไม่ยินยอม และสหประชาชาติพิจารณาว่าความขัดแย้งดังกล่าวเป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงนานาชาติ
 - การละเมิดสันติภาพ (Breaches of Peace)
 - การกระทำในลักษณะรุกราน (Acts of Aggression)
 - จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับให้เกิดสันติภาพภายใต้กฎบัตรฯ หมวดที่ ๗ โดยสหประชาชาติอาจเข้าดำเนินการเอง หรืออนุมัติอำนาจให้องค์กรภูมิภาคเข้าดำเนินการตามกฎบัตรฯ หมวดที่ ๘ Article 53 ข้อ 1

สถานการณ์ด้านความมั่นคง

- แนวโน้มจะใช้กระบวนการทางการเมืองแก้ไขปัญหาแทนการสู้รบด้วยอาวุธ
- ความขัดแย้งในรูปแบบใหม่ที่เกิดจากหลายปัจจัย เช่นความแตกต่างของเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมที่ปะทุขึ้น ต้องมีมาตรการแก้ไขที่ไม่ให้ขยายขอบเขตกว้างขวาง
- มีมาตรการป้องกันกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในระดับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองที่อาจขยายตัวเป็นความขัดแย้งขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบต่อสันติภาพและความมั่นคงของประเทศต่างๆ

สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศเปลี่ยนไป

- การเคลื่อนย้ายข้อมูลข่าวสาร เงินทุน ทำให้โลกเล็กลง รัฐและพรมแดนลดความสำคัญ
- เกิดปัญหาลักษณะข้ามรัฐและความสลับซับซ้อน
- โลกจะมีประชาธิปไตยสูงขึ้น
- ความโดดเด่นอำนาจเดียวจะลดความสำคัญ
- การต่อสู้ทางวัฒนธรรมและศาสนาจะเพิ่มมากขึ้นระหว่าง อิสลาม คริสต์ และขงจื้อ

ทิศทางของสถานการณ์โลกในอนาคต

หมวดที่ ๘ ของกฎบัตรสหประชาชาติ

- สถานการณ์ด้านความมั่นคงมีความเปราะบาง
- ความขัดแย้งระหว่างรัฐและภายในรัฐขยายวงกว้างในทุกภูมิภาค
- ผลจากโลกาภิวัตน์เกิดความไม่แน่นอนหรือการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว
- การกอบโกยแย่งชิงทรัพยากรของรัฐต่างๆ
- ภัยคุกคามจากเครือข่ายก่อการร้าย อาวุธทำลายล้างสูง
- ภัยคุกคามจากภัยพิบัติขนาดใหญ่

สถานการณ์ความขัดแย้ง

- การก่อการร้ายข้ามชาติ จาก 4 องค์กรหลัก Islamic State, Al-Qaeda, Boko Haram, และ Taliban ลัทธิก่อการร้ายกลายเป็นภัย ขยายวง เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ ลักษณะการก่อเหตุแบบฉายเดี่ยว (Lone wolf) ใน สหรัฐ เยอรมัน เบลเยียม ตุรกี อังกฤษ และล่าสุดที่ สเปน และฟินแลนด์
- ความขัดแย้งที่นำมาซึ่งความรุนแรงระหว่างรัฐ ทั่วโลกหลายจุด ระหว่างรัสเซีย กับ ยูเครน ซึ่งต่างฝ่ายไม่ยอมปฏิบัติตามข้อตกลงการหยุดยิง Minsk II
- จีนยังคงดำเนินการก่อสร้างฐานทัพในทะเลท่ามกลางการคัดค้านของนานาประเทศ และปัญหาความขัดแย้งระหว่างอินเดียบกับปากีสถานที่ยังมองไม่เห็นข้อยุติ
- ความขัดแย้งที่นำมาซึ่งความรุนแรงในประเทศ สงครามกลางเมืองในประเทศซีเรียซึ่งมหาอำนาจหลายประเทศมีส่วนร่วมในการทำสงครามตัวแทน (Proxy war)

สถานการณ์ความขัดแย้ง

- ปัญหาความขัดแย้งในประเทศชูดาน โชมาเลีย และอัฟกานิสถาน ซึ่งทำให้ประชาชนกว่า 65 ล้านคน ไร้ที่อยู่หรือย้ายถิ่นฐาน และล่าสุดปัญหาความไม่สงบในประเทศเวเนซุเอลา ซึ่งดูเหมือนว่าอาจบานปลาย
- ความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลีระหว่างสหรัฐและเกาหลีเหนือ จำนวนมหาอำนาจนิวเคลียร์ที่เพิ่มขึ้น การขาดความต่อเนื่องในการบริหารสถานการณ์นิวเคลียร์ของอิหร่าน
- ความสัมพันธ์ที่ถดถอยของรัสเซียกับสหรัฐซึ่งเห็นได้จากการไม่เข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์ของรัสเซียในครั้งล่าสุด และการระงับข้อตกลงร่วมในการทำลายพลูโตเนียมชนิดผลิตอาวุธกับสหรัฐ

มหากาฬโลก

- บทบาทการเมืองโลกของสหรัฐฯ ลดลง จากโดดเดี่ยวตัวเองจากสังคมโลกในการแยกตัวเองออกไปไม่ร่วมมือ **'ข้อตกลงปารีส'** **ว่าด้วยเรื่องสิ่งแวดล้อม** ขณะที่จีนเรียกร้องให้สังคมระหว่างประเทศต่อสู้กับภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
- เกนอำนาจโลกเปลี่ยนและเคลื่อนย้าย **จีนและรัสเซียก้าวขึ้นมา** มีบทบาทที่เด่นชัดมากขึ้น ส่งผลกระทบระหว่างประเทศ รวมถึงประเทศเล็ก ๆ น้อย ๆ มีโอกาสตัดสินใจมากขึ้นว่าจะมีนโยบายต่างประเทศกับมหาอำนาจอย่างไร ไม่จำเป็นต้องอิงกับสหรัฐฯ เช่นหลังยุคสงครามเย็นอีกต่อไป
- **ประธานาธิบดี 'สี จิ้น ผิง'** **ได้รับการยอมรับมากขึ้น** และกระชับความสัมพันธ์กับพรรคคอมมิวนิสต์ในจีน ถูกวางสถานะเทียบเท่าประธานเหมา เจ๋อตง ผู้ก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีน จึงมีบทบาทในเวทีโลกเพิ่มมากขึ้น ประเทศมีเสถียรภาพมากขึ้น จับมือกับรัสเซีย ในลักษณะเป็นพันธมิตรร่วมกัน แม้จะต่างความคิดต่างอุดมการณ์ แต่เชื่อว่าสองประเทศทำเพื่อคานอำนาจสหรัฐฯ
- **สหรัฐฯ ถูกโดดเดี่ยวกรณีรับรองสถานะของเยรูซาเล็ม** เป็นเมืองหลวงของอิสราเอลในเวทีสหประชาชาติ ส่งผลญาณว่า ปี 2018 สหรัฐฯ ถูกลดบทบาทลงไป ในขณะที่จีนจับมือกับรัสเซียขึ้นแท่นมหาอำนาจโลกเจ้าใหม่ และเป็นประเทศคอมมิวนิสต์ที่น่ากลุ่มประเทศเสรีนิยม

ทรัมป์ ย้ายสถานทูตสหรัฐฯ จากกรุงเทล อาวีฟ มานครเยรูซาเล็ม

ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาค

- ผู้นำสหรัฐฯ ได้แจ้งกับประธานาธิบดีปาเลสไตน์และผู้นำอีกหลายประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง ว่าตั้งใจจะย้ายสถานทูตสหรัฐฯ ออกจากกรุงเทล อาวีฟ ของอิสราเอล ไปยังนครเยรูซาเล็ม
- ไฮเดอร์ อัล-ออะบาดี นายกรัฐมนตรีอิรัก เตือนว่า การตัดสินใจของทรัมป์จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาค และยังเป็นภาระลำเอียงต่อสิทธิของปาเลสไตน์ โลกอาหรับ มุสลิม และศาสนาอื่นๆ
- เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ เตือนว่า การตัดสินใจของทรัมป์เป็นการดำเนินการเพียงฝ่ายเดียวและอาจส่งผลกระทบต่อการแก้ปัญหาของทั้งอิสราเอลและปาเลสไตน์ ที่ต่อสู้กันมายาวนานเพื่อแย่งชิงดินแดนนครเยรูซาเล็ม
- ปัญหาสถานะของนครเยรูซาเล็ม นับเป็นหัวใจของความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ ซึ่งมีชาติอาหรับและชาติมุสลิมอื่นๆ คอยหนุนหลังอยู่ โดยเฉพาะพื้นที่ในเยรูซาเล็มฝั่งตะวันออก ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของศาสนาสำคัญๆ ในโลก
- อิสราเอลได้ยึดครองเยรูซาเล็มตะวันออกตั้งแต่สงครามตะวันออกกลางในปี 1967 จากนั้นได้ผนวกรวมเข้ากับพื้นที่ของตัวเอง แม้ว่าจะไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศต่าง ๆ จนกระทั่งประธานาธิบดีทรัมป์ ประกาศยอมรับเมื่อเดือนธันวาคม 2017

การปิดสถานทูตสหรัฐฯ แห่งใหม่ในนครเยรูซาเลม ก่อให้เกิดเหตุความรุนแรงในกาซา

- ชาวปาเลสไตน์เสียชีวิตแล้วอย่างน้อย 59 ราย และมีผู้บาดเจ็บมากกว่า 2,000 คน จากกรณีสหราชอาณาจักรได้เข้าปราบปรามผู้ชุมนุมประท้วงหลายหมื่นคนด้วยการใช้กระสุนจริงและแก๊สน้ำตา หลังประชาชนปาเลสไตน์ร่วมกันต่อต้านการเปิดสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาในนครเยรูซาเลม บริเวณรั้วกั้นพรมแดนระหว่างฉนวนกาซากับอิสราเอล
- ความรุนแรงนี้เกิดขึ้นหลังสหรัฐฯ ทำพิธีเปิดสถานทูตในนครเยรูซาเลม เมื่อ 14 พ.ค. สร้างความไม่พอใจให้แก่ชาวปาเลสไตน์ที่ต้องการให้เยรูซาเลมตะวันออกเป็นเมืองหลวงของตัวเองในอนาคต และเห็นว่าการกระทำของสหรัฐฯ เป็นการสนับสนุนการควบคุมนครเยรูซาเลมทั้งเมืองของอิสราเอล
- ขณะที่นานาชาติต่างวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของผู้นำสหรัฐฯ จะกระทบต่อการสร้างสันติภาพในตะวันออกกลาง

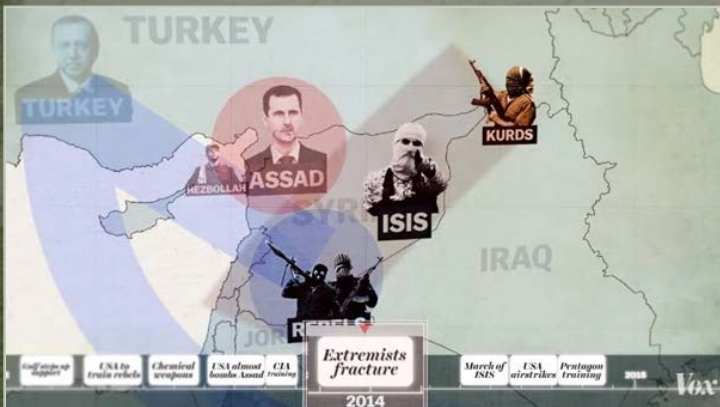
สงครามกลางเมืองซีเรีย

- ทำให้เกิดผู้อพยพผู้ลี้ภัยเป็นจำนวนมาก หลังไหลไปยังตุรกีและยุโรป หากสถานการณ์ขึ้นจะกลับมาอย่างไร ? จะมีการพิสูจน์สัญชาติอย่างไร หรือจะมีกลุ่มติดอาวุธแฝงตัวเข้ามาด้วยหรือไม่ ตะวันออกกลางเป็นเรื่องของสงครามตัวแทนในอำนาจโลก มหาอำนาจในภูมิภาค
- ขั้วอำนาจตะวันออกกลางซาอูดิอาระเบีย สหรัฐฯสนับสนุนอยู่ข้างหลัง ซึ่งเป็นขั้วอำนาจตรงข้ามกับอิหร่าน ที่รัสเซียสนับสนุนอยู่ข้างหลัง เป็นสงครามตัวแทนต่อสู้ในตะวันออกกลาง ตะวันออกกลางมีความพยายามเปลี่ยนแปลง ปฏิรูป หลัก ๆ ใน 3 กระแส ได้แก่กระแสการเมืองอิสลาม นำโดยตุรกี พยายามเรียกร้องปฏิรูปตะวันออกกลางให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ให้มีการเลือกตั้ง ให้มีการนำเอาแนวคิดทางศาสนา มาประยุกต์ใช้กับระบอบการเมืองสมัยใหม่

สงครามกลางเมืองซีเรีย

- รัสเซียมีชัยชนะเหนือสหรัฐฯ ในสงครามกลางเมืองซีเรียซึ่งนำโดยประธานาธิบดี บาชาร์ อัล-อัสซาด ยึดเยื้อมานาน สามารถยังคงอยู่ในอำนาจภายใต้การค้ำจุนจากรัสเซีย
- สหรัฐฯ พยายามโค่นประธานาธิบดีบาชาร์ อัล-อัสซาด ลงจากอำนาจ แต่ไม่สามารถเอาชนะรัสเซียได้ในสงครามกลางเมืองที่ผ่านมา ทำให้ซีเรียย่อยยับเสียหายมาก
- หลังจากนั้นจะฟื้นฟูประเทศ ซึ่งกลุ่มรัฐอิสลามในอิรักและซีเรีย หรือ กลุ่มไอเอส สูญเสียที่มั่นในซีเรียไปแล้ว

ที่มั่นใหม่ของกลุ่มไอเอส คือเอเชียใต้ อัฟกานิสถาน ประเทศที่ไม่มีความสงบ มีสงครามกลางเมือง เช่นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี 2017 กลุ่มไอเอสพยายามเข้าไปตั้งฐานที่มั่นในฟิลิปปินส์ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ถูกรัฐบาลฟิลิปปินส์ปราบปรามเพราะรัฐบาลยังมีเสถียรภาพไม่เหมือนในตะวันออกกลาง จึงล้มเหลวในการตั้งฐานที่มั่นในฟิลิปปินส์

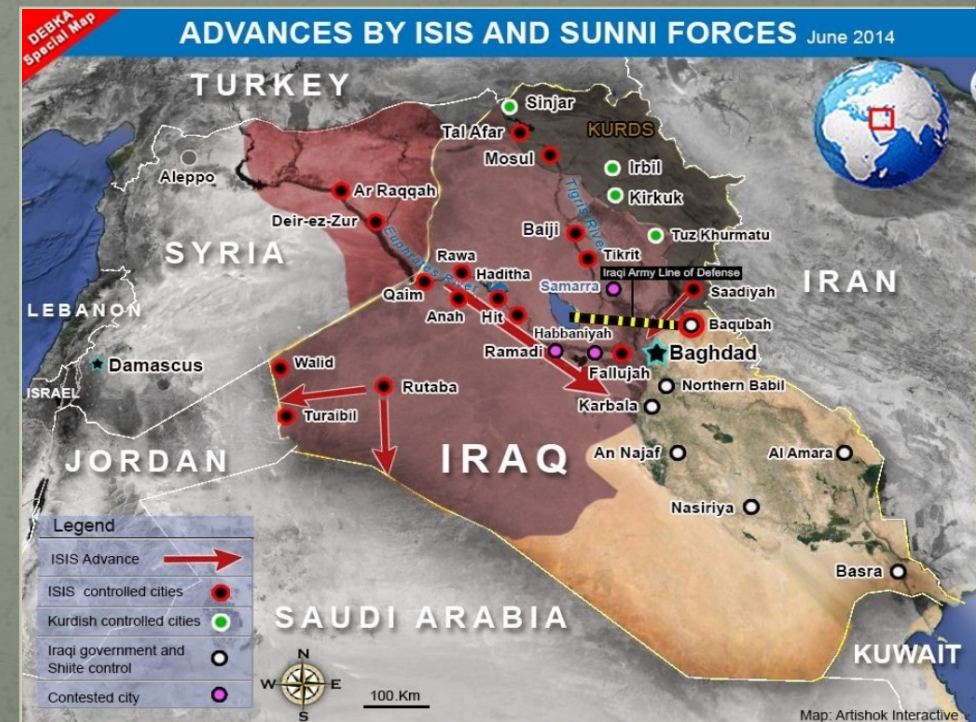

กลุ่มรัฐอิสลามหรือกลุ่มไอเอสในอิรักและซีเรีย

กลุ่มรัฐอิสลามหรือกลุ่มไอเอสในอิรักและซีเรีย

กลุ่มรัฐอิสลามหรือกลุ่มไอเอสในอิรักและซีเรีย เสียที่มั่นในอิรักไปแล้ว สมาชิกของไอเอสในตะวันออกกลางต้องกลับภูมิลำเนาเดิม ได้นำเอาอุดมการณ์ของกลุ่มกลับไปด้วย ไอเอสหาที่มั่นใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพ อาศัยแนวร่วม รวมถึงทรัพยากร เพราะที่มั่นเดิมในตะวันออกกลางมีน้ำมันที่ขายและสร้างรายได้มหาศาลต่อวัน แต่ในขณะนี้กลุ่มไอเอสได้เสียผลประโยชน์จากตรงนี้ไปแล้ว

ปัญหาการก่อการร้าย

- รัฐยะไข่ มีปัญหาภายในจากกลุ่มติดอาวุธ หรือกลุ่มที่เป็นแนวร่วมกลุ่มไอเอส ทำให้สถานการณ์ในพม่ารุนแรงมากยิ่งขึ้น เกิดผู้อพยพผู้ลี้ภัยมากกว่า 500,000 คน หลั่งไหลไปบังคลาเทศ วิกฤตผู้ลี้ภัย มนุษยธรรม เรื่องดินแดน ตามมาเหมือนปาเลสไตน์ที่ถูกยึดครองดินแดน และกลายเป็นผู้ลี้ภัยในดินแดนของตนเอง เกิดวิกฤตความรุนแรง พัฒนาไปเป็นความรุนแรง กลุ่มติดอาวุธ ทำให้กลุ่มก่อการร้ายภายนอก ใช้ปัจจัยนี้เป็นเครื่องมือในการบรรลุเป้าหมายของตนเอง

กระแสชาตินิยม

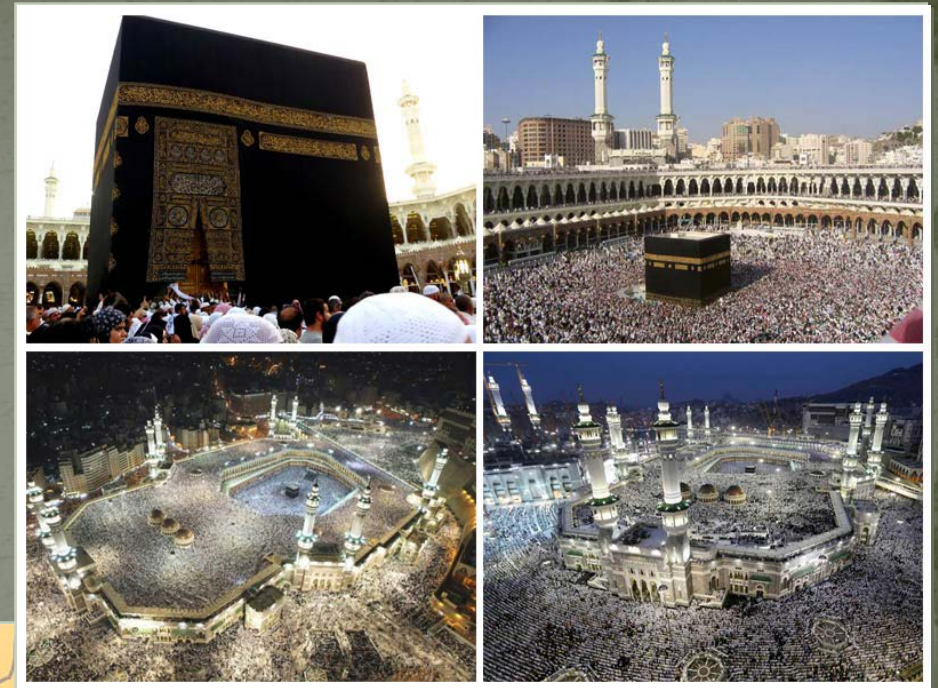
- **'กาตาลุญญา'** เรียกร้องแยกประเทศ จากสเปน หากกระแสนี้แรงเกิดระลอกออกไปมากขึ้น ประเทศทั่วโลกอาจจะเจอกับปัญหาดังกล่าวตามมา
- กรณีของเคิร์ด ในตะวันออกกลาง แคนเมียในเอเชียใต้ ซึ่งมีกลุ่มที่พยายามเรียกร้องให้แยกประเทศ
- หากยุโรปมีกระแสเหล่านี้ จะส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วโลกให้มีการแยกประเทศ ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่โลกต้องจับตามองในปี 2018

- ข้อห้ามในซาอูฯ ห้ามผู้หญิงกับผู้ชายคุยกันในที่สาธารณะ ผู้หญิงอายุต่ำกว่า 45 ปี ห้ามเที่ยวคนเดียว ห้ามถ่ายภาพสถานที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลของซาอุดีอาระเบีย ห้ามผู้หญิงขับรถ ห้ามเล่นดนตรีตามที่สาธารณะ ไม่ให้มีโรงหนัง ต้องดูหนังกันเองที่บ้านหรือไม่กี่สถานที่เล็กๆ ที่เป็นส่วนตัว ห้ามฉลองวาเลนไทน์ ห้ามดูหนังโป๊ ใครมีคลิปหนังโป๊อยู่ในคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือจะถือว่าผิดกฎหมาย รูปภาพหรือการ์ตูนที่สื่อไปในทางลามกอนาจารก็โดนแบนเหมือนกัน

สถานการณ์ในตะวันออกกลาง

- ซาอุดีอาระเบีย ต้องการเปลี่ยนประเทศให้ทันสมัย ปราบปรามคอร์รัปชั่น ใ้ให้มีเสรีมากขึ้น ถูกมองเป็นชาติที่มีความสุดโต่ง เคร่งครัดทางศาสนามากเกินไป ต้องปฏิรูปประเทศ จากปัญหาเศรษฐกิจ ราคาน้ำมันตกต่ำ งบประมาณไม่เพียงพอ เช่นให้สิทธิกับสตรีมากขึ้น มีการสร้างโรงพยาบาลยนต์ร์ จัดคอนเสิร์ตเพื่อแสวงหางบประมาณจากด้านความบันเทิง

สถานการณ์ในตะวันออกกลาง

- อิหร่าน ซึ่งมีนโยบายต่างประเทศในการขยายอิทธิพลไปยัง เลบานอน ซีเรีย และเยเมน ปลายปี 2017 เกิดกระแสประท้วงในอิหร่าน ประชาชนเกิดความไม่พอใจที่รัฐบาลนางบประมาณ และเวลาไปทุ่มกับนโยบายต่างประเทศ และการขยายอิทธิพลในภูมิภาคตะวันออก จนกระทั่งประชาชนชาวอิหร่านเรียกร้องให้มีความสนใจกับปัญหาภายในประเทศของตัวเองมากขึ้น
- การขยายอิทธิพลในตะวันออกกลาง แต่ละกลุ่มและแต่ละฝ่าย แต่ละขั้วอำนาจในตะวันออกกลาง จะมีวิธีจัดการและสร้างสมดุลระหว่างการขยายอิทธิพลในตะวันออกกลางอย่างไร กับการจัดการกับปัญหาในประเทศ และการปฏิรูปในประเทศซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ

เทีย...อิหร่าน
ไอเอ็นเอ็นโมเดิร์น

AP/GETTY IMAGES

THE STANDARD

สถานการณ์การเมืองการทหารในโลกปี 2561

- ภัยก่อการร้ายเกิดขึ้นทั่วไป ลักษณะเป็น “หน่วยเล็ก ๆ” หรือปัจเจกชนก่อภัยแบบ “หมาป่าโดดเดี่ยว Lone wolf”
- สหรัฐอเมริการุกมากขึ้น มีบทบาทอยู่เบื้องหลังความขัดแย้งในโลกอิสลาม ระหว่างสองฝ่ายคือ ซาอูดีอาระเบียกับอิหร่าน ความขัดแย้งเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นเพื่อกำจัดฝ่ายตรงข้ามภายในประเทศต่าง ๆ แต่ไม่ใช่จะทำได้สำเร็จง่าย ๆ สงครามภายในประเทศซีเรีย ประเทศเยเมน จะยืดเยื้อและขยายตัว อาจเกิดขึ้นได้ใน ตุรกี จอร์แดน แม้กระทั่งในอียิปต์ และประเทศในแอฟริกา
- โลกตะวันตกพยายามกดดันให้รัสเซียลดบทบาทในตะวันออกกลางลง

สถานการณ์การเมืองการทหารในลอบปี 2561

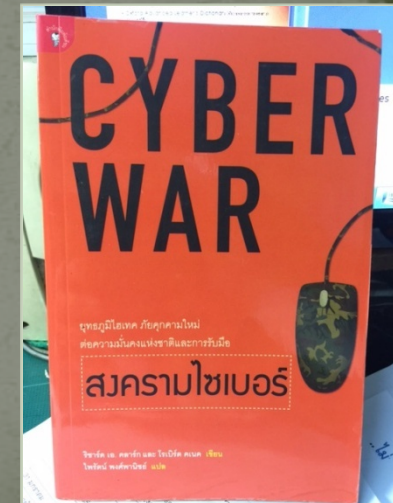
- ปัญหาทะเลจีนใต้ สหรัฐอเมริกาพยายามโจมตีจีนว่าคุกคามความมั่นคงของภูมิภาคทะเลจีนใต้ อาจสร้างความขัดแย้งภายในประชาคมอาเซียนขึ้นได้ และสหรัฐตั้งและกดดันไทยให้มีบทบาทเสริมแนวปิดล้อมจีนมากขึ้น เช่น การใช้ท่าเรือสะพานมิตรานานาชาติอยู่ตะเภา
- ความขัดแย้งทางชาติพันธุ์และศาสนาในเมียนมาร์ อาจถูกใช้เป็นเกมการเมืองระหว่างประเทศ
- ชาวโรฮิงญา ต้องตกเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความขัดแย้งทางระหว่างประเทศ
- ภัยธรรมชาติสร้างความเสียหายพอ ๆ กับภัยสงคราม การก่อการร้าย และผู้อพยพหนีภัย จากความปรวนแปรของภูมิอากาศโลก ทำให้เกิดภัยธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่ขึ้น และเกิดถี่ขึ้น

สถานการณ์การเมืองการทหารในลิกปี 2561

- เนื่องจากแต่ละประเทศกำหนดเป้าหมายกันเองโดยถึงแม้ว่าประเทศสมาชิกจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตัวเองตั้งไว้ได้ทั้งหมด ก็ยังห่างเป้าหมายหลักในการควบคุมอุณหภูมิโลกไม่ให้เกิน 2 องศา
- ภัยใหม่ที่คนยังประมาท เพราะเห็นว่ายังไกลตัวคือภัยในโลกไซเบอร์ ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ความเสียหายที่จะเกิดกับองค์กรธุรกิจและองค์การของรัฐ คงจะรุนแรงกว่าในปี 2560
- มนุษย์ทั่วโลกยังจะเผชิญกับภัยเดิม ๆ เหมือนปีก่อนๆ เพียงแต่ระดับความรุนแรงของบาง เรื่องจะร้อนแรงมากขึ้น

ไซเบอร์ : กำลังอำนาจที่ไม่มีตัวตน(The Cyber : one of Intangible Power)

- กำลังอำนาจที่มีตัวตน เช่น กำลังพล ยานพาหนะ ยุทธภัณฑ์ อาวุธยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ ฯลฯ
- อำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตน (Intangible) เช่น ขวัญ กำลังใจ ความกล้าหาญ ความเสียสละ ความรักชาติ รักแผ่นดิน ความซื่อสัตย์ ความมุงานะอดทน รวมถึงการฝึกซ้อมต่างๆ ฯลฯ
- การกำกัับดูแลโลกไซเบอร์ ที่ผ่านมามี Cyber Attack อยู่หลายเหตุการณ์ ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวหาของสหรัฐฯว่ารัสเซียอยู่เบื้องหลัง Cyber Attack เพื่อชี้้นำผลการเลือกตั้งประธานาธิบดี เหตุการณ์ Ransomware หรือ ไวรัสเรียกค่าไถ่ WannaCry ซึ่งสร้างความเสียหายกับบริษัทในกว่า100 ประเทศบนช่วงเวลาแค่ 48 ชั่วโมง
- ล่าสุดไวรัสเรียกค่าไถ่ Petya ระบาดอย่างหนักในยูเครนและรัสเซีย ซึ่งแนวโน้มของ Cyber Attack น่าจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การยุติสงครามระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้

- จากสถานการณ์ปีที่ผ่านมา 2017 ตึงเครียดมาก เพราะเกาหลีเหนือเดินหน้าทดลองอาวุธนิวเคลียร์ และขีปนาวุธพิสัยไกล ที่อาจยิงข้ามทวีปมาถึงแผ่นดินใหญ่สหรัฐฯ ทำให้อเมริกาตื่นตระหนก และขู่ว่าจะใช้กำลังกับเกาหลีเหนือ
- เมื่อวันศุกร์ที่ 27 เม.ย. 2018 เกาหลีเหนือ และเกาหลีใต้ ได้ประกาศยุติสงครามระหว่างสองประเทศลงอย่างถาวร หลังสู้รบกันมาตั้งแต่ช่วงปี 1950 โดยผู้นำทั้งเกาหลีเหนือได้ลงนามสนธิสัญญาสันติภาพเพื่อยุติสงครามเกาหลี จากที่สู้รบดำเนินมานานกว่า 70 ปี นายคิม จอง อึน ผู้นำสูงสุดเกาหลีเหนือ และนายมุน แจ อึน ประธานาธิบดีเกาหลีใต้ มีเป้าหมายร่วมกันในการปลดอาวุธนิวเคลียร์บนคาบสมุทรเกาหลี ในการประชุมสุดยอดครั้งประวัติศาสตร์ระหว่างผู้นำสองเกาหลี ที่หมู่บ้านปันมุนจอม

การยุติสงครามระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้

- นายคิม จอง อึน ผู้นำเกาหลีเหนือ ประกาศว่าไม่มีเหตุผลอันใดที่เกาหลีเหนือและใต้จะสู้รบกันอีกต่อไป ซึ่งจะเป็นการย้ำให้เห็นว่าเกาหลีเหนือต้องการอยู่อย่างสันติ เขายังกล่าวว่าทั้งสองชาติควรเป็นหนึ่งเดียว และการตัดสินใจครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อหันไปแสวงหาการเติบโตทางเศรษฐกิจ และสันติภาพในคาบสมุทรเกาหลี

- ด้านนายมุน แจ อิน ผู้นำ เกาหลีใต้ กล่าวว่า จากความร่วมมือของทั้งสองเกาหลี "ขณะนี้ยุคแห่งสันติภาพได้เริ่มขึ้นแล้ว จะไม่มีสงครามอีกต่อไป" โดยเราทั้งสองจะให้ความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่เขตปลอดทหาร ให้เป็น "พื้นที่แห่งสันติภาพ" ซึ่งรวมไปถึงพื้นที่ในน่านน้ำ อากาศ และบนพื้นดินด้วย ให้เสร็จสิ้นภายในสิ้นปีนี้ นอกจากนี้ทั้งสองเกาหลีจะร่วมมือในการปลดอาวุธนิวเคลียร์เพื่อสร้างสันติภาพที่แท้จริง

สิ่งที่ทั้งสองเกาหลีจะดำเนินการหลังประกาศยุติสงคราม

- ฐานทดสอบอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือจะรื้อถอนและปิดตัวลงในเดือน พ.ค. 2561 นี้
- เกาหลีเหนือเตรียมกำหนดเขตเวลาหรือไทม์โซนของตัวเองใหม่ให้เท่ากับเวลาของเกาหลีใต้จากเดิมที่ห่างกันครึ่งชั่วโมง
- ยุติความรุนแรง กิจกรรมที่ไม่เป็นมิตรระหว่างสองเกาหลี
- เปลี่ยนเขตปลอดทหารเป็น “เขตแห่งสันติภาพ” และยุติการแพร่กระจายโฆษณาชวนเชื่อทั้งหมด
- ลดอาวุธในบางพื้นที่เพื่อลดความตึงเครียด
- ผลักดันให้เกิดการเจรจาสามทิศทางระหว่างสหรัฐฯ และจีน
- จัดงานรวมญาติที่พลัดพรากจากกันตั้งแต่สงครามเกาหลี
- เชื่อมต่อและปรับปรุงทางรถไฟและถนนข้ามพรมแดน
- มีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬา รวมถึงกีฬาเอเชียนเกมส์ในปีนี้

สถานการณ์อาเซียน

- ไทยไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับพม่าหรือปัญหารัฐยะไข่โดยตรง แต่ไทยคือประเทศทางผ่านหากชาวโรฮิงญาใช้ชีวิตในบังคลาเทศอย่างยากลำบาก อาจโยกย้ายไปยังประเทศอื่น อาทิ อินโดนีเซีย มาเลเซีย รวมถึงประเทศไทย คล้ายปัญหาที่เกิดขึ้นในซีเรีย ที่ผู้ลี้ภัยต้องการหนีไปยังยุโรป
- กระทั่งเจอกระแสต่อต้าน หากชาวโรฮิงญาอพยพมาไทยอาจเจอกระแสต่อต้านเช่นเดียวกับในยุโรป หากรัฐบาลไม่มีการวางมาตรการที่ดีพอในการป้องกันหรือรับมือ อาจจะมีผู้ลี้ภัยหลบหนีเข้ามาเป็นจำนวนมาก แต่หากใช้วิธีที่รุนแรง ก็อาจกระทบต่อประเทศไทยในด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้เช่นกัน
- อาเซียนจะรับมือปัญหาโรฮิงญาอย่างไร ต้องไม่มองว่าเป็นปัญหาภายในเมียนมาเท่านั้น เพราะความรุนแรงภายในเมียนมาเป็นปัญหาที่น่ากลัว ระยะเวลาหลังเห็นได้ชัดว่า มีการปฏิบัติการของกลุ่มติดอาวุธชาวโรฮิงญามากขึ้นในพม่า เพราะกลุ่มเหล่านี้รู้สึกว่าตนเองไม่มีทางเลือก

ไทยควรดำเนินนโยบายอย่างไร ภายใต้สถานการณ์โลก

- สถานการณ์โลกมีความสลับซับซ้อนไม่แน่นอน ไทยต้องให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การต่างประเทศมากขึ้น การแข่งขันของมหาอำนาจเป็นโอกาสสำหรับประเทศเล็กที่จะมีอำนาจต่อรองมากขึ้น มีอิสระในการดำเนินนโยบายมากขึ้น มีความเป็นกลางมากขึ้น และแสวงหาผลประโยชน์จากทุกฝ่ายได้มากขึ้น
- ท่าทีไทยในสหประชาชาติ ไม่ได้อิงอยู่กับมหาอำนาจเดิมอย่างสหรัฐฯ เราจะเกาะไปกับเสียงของประชาคมโลกเป็นส่วนใหญ่ ไทยมีปัญหาช่วงรัฐประหารกับสหรัฐฯ แต่ระยะหลังสหรัฐฯกลัวจะเสียความสัมพันธ์ไทยไปให้กับจีน จึงปรับความสัมพันธ์กับไทย ขณะที่ไทยมีความสัมพันธ์กับจีนและรัสเซียมากขึ้นเพื่อปรับสมดุล ไทยจึงควรวางตัวเป็นกลาง มีอิสระในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ มีความชัดเจนในการแสดงท่าที ขณะโหวตในที่ประชุมสหประชาชาติหรือ ยูเอ็น ประเทศไทยไม่ได้อิงอยู่กับมหาอำนาจเดิมอย่างสหรัฐฯ เช่นเดิม

9/11 Attacks

White House photo by Eric Draper

กำลังอำนาจที่เข้มแข็งของสหรัฐอเมริกา

- กำลังอำนาจทางการเมือง เป็นผู้นำการเมืองประชาธิปไตยของโลกเสรี
- กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ เป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก
- กำลังอำนาจทางทหาร กองทัพของสหรัฐยิ่งใหญ่เป็นอันดับ1ของโลก มีอำนาจมาก
เขามีการบริหารอย่างไรถึงไม่มีการมายุ่งกับการเมืองอเมริกา

Case Study 9/11 in U.S.A.

แนวต้นมสตามการรณการก่อการร้าย

ผลกระทบจากการตัดสินใจของลุ่มก่อการร้ายฯ

• สหรัฐฐี ๑ โจน้ตักลุ่มท่อกการร้าย บางส่วนหลบเข้าใปอยู่ในปากีสถาน โชมมาเลีย และ
กลุ่มประเทศเอเชีย ตะวันออกเฉียงงใต้

สหรัฐฯ กับความมั่นคงของไทยหลัง 9/11

- เหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 เป็นจุดพลิกผันที่ทำให้สหรัฐฯ หันมาให้ความสนใจกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งไทยเพิ่มมากขึ้น

ขอบคุณครับ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือถามคำถามเพิ่มเติมได้ที่

www.facebook.com/ekkachai.srivilas

www.elifesara.com

ID Line @ elifesara

